

Lelystad, 5 juni 2025

Aan de voorzitter van het College van Gedeputeerde Staten

Overeenkomstig artikel 23, lid 1 en 2 van het Reglement van Orde stelt de fractie van het SP de volgende schriftelijke vragen aan het college van Gedeputeerde Staten:

Betreft: Uitzending BOOS over relatie openbaarvervoersbedrijf EBS met moederbedrijf op 'zwarte lijst VN' en respecteren uitspraken van het Internationaal Gerechtshof

Beste voorzitter,

Inleiding

Op 22 mei 2025 zond BOOS (BNNVARA), een podcast uit.¹ Thema van de aflevering was de busmaatschappij EBS die ook in Flevoland rijdt (concessie IJssel-Vecht). De aflevering gaat erover dat EBS een bedrijf is met een Israëlisch moeder(bus)bedrijf, genaamd Egged. Egged staat op een 'zwarte lijst' van de VN omdat ze kolonisering van Palestijns grondgebied mede mogelijk zouden maken. Het gaat om de door de "Office of The High Commissioner for Human Rights" op verzoek van de VN-Mensenrechtenraad in 2023 opgestelde database. De VN noemde het bedrijf een 'essentiële schakel in de instandhouding en het bestaan van nederzettingen'.

In de uitzending wordt ook verwezen naar het Internationaal Gerechtshof dat in 2024 bepaalde dat landen alle banden met bedrijven die deze nederzettingen ondersteunen moeten verbreken. Nederland zegt zich hieraan te houden.

Verder maakt de aflevering duidelijk dat Egged de enige aandeelhouder is van EBS. Eventuele winst die EBS in Nederland behaalt, kan volgens BOOS richting het moederbedrijf stromen. Daarbij ontvangt EBS niet alleen inkomsten via reizigers, maar ook vanuit de provinciale en landelijke overheid (vergoeding voor studentenreisproduct).

In de aflevering doet BOOS verslag van hun zoektocht naar de vraag hoe het kan gebeuren dat een dochterbedrijf van een bedrijf op de zwarte lijst van de VN in Nederland busvervoer mag verzorgen?

Dat brengt de fractie van Socialistische Partij tot de volgende schriftelijke vragen:

1. Bent u op de hoogte van de uitzending en de bevindingen van BOOS over EBS en moederbedrijf (en 100 procent eigenaar) Egged dat op de 'zwarte lijst' van de VN staat omdat Egged kolonisering van Palestijns grondgebied mede mogelijk zou maken?
2. Bent u bekend met de VN 'zwarte lijst', de door de "Office of the High Commissioner for Human Rights" op verzoek van de VN-Mensenrechtenraad opgestelde database van 30 juni 2023² en de aanwezigheid van Egged op die lijst? En in hoeverre kunt u zich vinden in de reactie van de provincie Utrecht op schriftelijke vragen over EBS op 12 maart 2024?

3. Bent u bekend met de uitspraak van het Internationaal Gerechtshof uit 2024 waarin gesteld wordt dat landen alle banden met bedrijven die deze nederzettingen ondersteunen moeten verbreken? ³ En bent u bekend met de reactie van de Rijksoverheid dat Nederland zich hieraan conformeert? En dat Nederland alleen al volgens de Grondwet gehouden is aan de uitspraak van het Internationaal Gerechtshof?
4. Klopt het dat EBS (EBS Public Transportation B.V.) een 100% dochter is van de Israëliische rechtspersoon Egged (Egged Holding Ltd) en dat eventuele winsten van EBS ten goede kunnen komen aan Egged (conform de bepalingen rond aandeelhouderschap in de statuten)?
5. Hoe het kan gebeuren dat een dochterbedrijf van een bedrijf dat op de 'zwarte lijst' onder andere in Flevoland busvervoer mag verzorgen?
6. Zijn er andere bedrijven waar de provincie Flevoland zaken mee doet die nauw verbonden zijn met bedrijven die op de 'zwarte lijst' van de VN staan of op een andere wijze handelen in strijd met internationaal recht? Denk bij dat laatste ook aan het direct of indirect schenden van de sancties tegen Rusland⁴
7. Welke stappen gaat het college nemen of heeft het college al genomen om ervoor te zorgen dat in het Flevolandse openbaar vervoer direct en indirect gewerkt wordt conform uitspraken van de VN en het Internationaal Gerechtshof en dat de provincie Flevoland geen zaken doet met bedrijven die handelen in strijd met internationaal recht?

John Cocu

Voorzitter SP Flevoland

¹ <https://npo.nl/luister/podcasts/472-radio-boos/124756>

² <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/sessionsregular/session31/database-hrc3136/23-06-30-Update-israeli-settlement-opt-databasehrc3136.pdf>

³ <https://www.icj-cij.org/sites/default/files/case-related/186/186-20240719-adv-01-00-en.pdf>

⁴ <https://www.volkskrant.nl/economie/nederlands-veevoederbedrijf-steunt-russen-aan-hetfront-in-oukraine~bb5bf9cf>